

	Gedragsprotocol obs De Esch
<p>Preventieve maatregelen</p> 	<p>Algemene Preventieve Maatregelen (Groep 1 t/m 8)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Start van het Schooljaar – Gouden Weken: <ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de eerste weken van het schooljaar ligt de focus op groepsvorming en het opbouwen van een veilige klasomgeving door lessen uit De Vreedzame School. 2. Schoolregels: <ul style="list-style-type: none"> • Schoolregels worden vooraf duidelijk benoemd, consequent gehanteerd en regelmatig herhaald. 3. Klassenregels: <ul style="list-style-type: none"> • Klassenregels worden in de eerste week samen met leerlingen opgesteld en zichtbaar in de klas opgehangen. 4. Gedragsverwachtingen: <ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten benoemen vooraf duidelijk de gedragsverwachtingen en oefenen deze met de klas. 5. Positief Klassenklimaat: <ul style="list-style-type: none"> • De 4:1 regel wordt gehanteerd: vier complimenten of positieve opmerkingen voor elke correctie. • ClassDojo wordt ingezet voor positieve feedback. Beloningen worden in samenspraak met de klas bepaald. 6. Stop-Hou-Op Methode: <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen leren op een assertieve manier hun grenzen aan te geven. Spelletjes en rollenspellen helpen hen stevig te staan, duidelijk te kijken, en ongewenst gedrag te benoemen. 7. Altijd Toezicht: <ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten zorgen ervoor dat er te allen tijde toezicht is, ook bij vakdocenten. 8. Oplossingsgerichte Gesprekken: <ul style="list-style-type: none"> • Bij conflicten gebruiken leerkrachten korte, oplossingsgerichte gesprekken. Beide partijen vertellen wat er is gebeurd en bespreken samen wat ze anders kunnen doen. 9. Pestgedrag: <ul style="list-style-type: none"> • Bij signalen van pesten wordt direct het pestprotocol ingezet. <p>Specifieke Preventieve Maatregelen voor Groep 1, 2 en 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ontvangst in de Ochtend: <ul style="list-style-type: none"> • Bij binnenkomst krijgt elke leerling een hand of begroeting van de leerkracht. De dagindeling wordt kort mondeling of met pictogrammen besproken. 2. Vaste Plekken: <ul style="list-style-type: none"> • In groep 1/2 wisselen zitplaatsen of speelhoeken elke 4-6 weken om sociale interactie te bevorderen. • In groep 3 hebben leerlingen vaste werkplekken voor meer structuur. 3. Dagelijkse Herhaling van Regels: <ul style="list-style-type: none"> • Regels en afspraken worden dagelijks in vijf minuten herhaald met visuele ondersteuning zoals pictogrammen. Dit biedt

	<p>structuur en voorspelbaarheid.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Gezamenlijke Klassenregels: <ul style="list-style-type: none"> • Klassenregels worden samen met de leerlingen opgesteld. Hierdoor voelen leerlingen zich verantwoordelijk en wordt de groepscohesie versterkt. 5. Positieve Benadering: <ul style="list-style-type: none"> • Verwachtingen worden positief geformuleerd. Bij ongewenst gedrag wordt de situatie kort besproken en het gewenste gedrag expliciet benadrukt. • Leerkrachten leren kinderen op jonge leeftijd hoe ze excuses kunnen aanbieden en anderen kunnen aanmoedigen. <p>Specifieke Preventieve Maatregelen voor Groep 4 t/m 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Betrokkenheid bij Klassenregels: <ul style="list-style-type: none"> • In groep 4 t/m 8 worden klassenregels uitgebreider besproken, en leerlingen kunnen suggesties doen voor specifieke afspraken. 2. Vergroten van Eigen Verantwoordelijkheid: <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen krijgen meer verantwoordelijkheid in het monitoren van het groepsklimaat, bijvoorbeeld door klassenvergaderingen of buddy-systemen. 3. Oplossingsgericht Werken: <ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten houden korte gesprekken met pesters, slachtoffers, en eventuele omstanders. • Het "betrekken van de groep" wordt expliciet toegepast door pesters en helpers verantwoordelijk te maken voor het herstelproces. 4. Langere Reflectiegesprekken: <ul style="list-style-type: none"> • Vanaf groep 6 kunnen reflectiegesprekken uitgebreider worden om leerlingen meer inzicht te geven in groepsdynamiek en eigen gedrag. 5. Sociale Dilemma's Bespreken: <ul style="list-style-type: none"> • Door middel van kringgesprekken en lessen uit De Vreedzame School leren leerlingen sociale problemen herkennen en bespreken. <p>Differentiatie en Oplossingen</p> <p>Door deze aanpak te differentiëren naar leeftijdsgroepen sluit OBS De Esch aan bij de ontwikkelingsniveaus van alle leerlingen. Met preventie, duidelijke structuur, en een focus op herstelgericht werken creëren we een veilig schoolklimaat waarin iedereen kan groeien.</p>
<p>Time-out procedure (bij storend gedrag)</p>	<p>Gedragsaanpak en Time-Out Beleid OBS De Esch</p> <p>Bij OBS De Esch vermijden we het geven van een time-out door preventieve maatregelen en een heldere aanpak. Hieronder beschrijven we het beleid en de procedures, specifiek aangepast aan de behoeften van groep 1/2/3 en groep 4 t/m 8.</p>

Algemene Maatregelen (Groep 1 t/m 8)

1. **Gedragsverwachtingen:**
  - Leerkrachten benoemen vooraf duidelijk de gedragsverwachtingen.
2. **Pre-Waarschuwingen:**
  - Bij een eerste overtreding wordt de gewenste regel benoemd en volgt een pre-waarschuwing. De leerkracht benadrukt dat de volgende keer een officiële waarschuwing volgt. Indien het gewenste gedrag daarna wordt getoond, volgt een positieve bekrachtiging.
3. **Eerste Waarschuwing:**
  - Bij een tweede overtreding krijgt de leerling een officiële waarschuwing. De gewenste regel wordt herhaald en er wordt vermeld dat een volgende overtreding leidt tot een time-out in de klas (nadenkstoel bij kleuters). Positieve bekrachtiging volgt als het gedrag verbetert.
4. **Time-Out in de Klas:**
  - Bij een derde overtreding krijgt de leerling een time-out in de klas. De leerling zit op een aparte plek (bij kleuters op de nadenkstoel) en neemt nog wel deel aan het leerproces.
5. **Time-Out Buiten de Klas:**
  - Bij een vierde overtreding wordt de leerling uit de klas verwijderd.
    - De leerling gaat naar een andere groep of, als dat niet mogelijk is, naar de directie of intern begeleider.
    - De leerling vult een gedragsreflectieformulier in (bij groep 1 t/m 4 samen met de leerkracht).
    - Ouders worden geïnformeerd en een korte notitie wordt gemaakt in Parnassys.
6. **Bij herhaald ongewenst gedrag (3x time-out buiten de klas):**
  - Er volgt een oudergesprek en een interventieplan wordt opgesteld. Voor leerlingen met een handelingsplan gebeurt dit in overleg met de intern begeleider.

Specifieke Maatregelen voor Groep 1, 2 en 3

1. **Stap 1:**
  - Bij herhaald ongewenst gedrag wordt de leerling apart genomen en krijgt vijf minuten om rustig te worden. Dit wordt niet als straf gepresenteerd.
2. **Stap 2:**
  - Na vijf minuten mag de leerling uitleggen wat er is gebeurd en krijgt de kans om verbeteringen voor te stellen. Zo nodig worden excuses aangeboden en kan de leerling weer deelnemen.
3. **Stap 3:**
  - Bij een derde overtreding werkt de leerling 15-20 minuten in een andere groep. Ouders worden geïnformeerd en de leerling reflecteert tijdens de volgende pauze op zijn/haar gedrag.
4. **Bij ernstige overtredingen (zoals fysiek geweld):**

- De leerling wordt direct uit de situatie gehaald en werkt in een andere klas aan een werkje.
- Een gedragsreflectieformulier wordt ingevuld (bij kleuters samen met de leerkracht). Ouders worden na schooltijd geïnformeerd.

5. Reflectie:

- Samen met de leerkracht vult de leerling een gedragsreflectieformulier in om bewustzijn te creëren over emoties en het effect van het gedrag op anderen.

Specifieke Maatregelen voor Groep 4 t/m 8

1. Time-Out in de Klas:

- Bij storend gedrag wordt een korte pauze in de klas gegeven. Als het gedrag niet verandert, volgt een time-out (minuten gelijk aan de leeftijd van de leerling).

2. Time-Out Buiten de Klas:

- Bij herhaalde overtredingen wordt de leerling naar een andere groep of de directie/intern begeleider gestuurd. Het gedragsreflectieformulier wordt ingevuld en na 15 minuten opgehaald. Ouders worden geïnformeerd.

3. Bewustwording:

- De gedragsreflectie wordt besproken om inzicht te geven in eigen emoties en de impact op anderen.

4. Ouders en Interventie:

- Bij drie keer een time-out buiten de klas volgt een oudergesprek en wordt een interventie ingezet.

Regels voor Buitenspelen en Pauzewacht

1. Duidelijke Verwachtingen:

- Voor het buitenspelen benoemt de leerkracht wat het verwachte gedrag is.

2. Stappenplan bij Ongewenst Gedrag:

- Pre-waarschuwing: De gewenste regel wordt benoemd en de leerling krijgt een pre-waarschuwing.
- Eerste officiële waarschuwing: De gewenste regel wordt benoemd en de leerling wordt gewaarschuwd dat bij een volgende overtreding een time-out volgt.
- Time-Out op het plein: Bij een derde overtreding volgt een time-out op een aparte plek op het plein.
- Time-Out buiten het plein: Bij een vierde overtreding wordt de leerling naar de directie of intern begeleider gestuurd.

3. Overdracht:

- Ongewenst gedrag wordt na de pauze overgedragen aan de eigen leerkracht, zodat de klas de dag rustig kan hervatten.

Zorg en Ondersteuning

• **Bij 5 keer een time-out buiten de klas:**

- De intern begeleider wordt ingeschakeld, en er wordt samen met de ouders een plan van aanpak opgesteld.

	<ul style="list-style-type: none"> • Voor leerlingen met een handelingsplan op gedrag: <ul style="list-style-type: none"> • Afwijkingen in de aanpak worden in overleg met de intern begeleider bepaald. <p>Deze maatregelen zorgen voor een helder beleid dat aansluit bij de leeftijd en behoeften van alle leerlingen en bijdragen aan een veilig en positief schoolklimaat.</p>
<p>Maatregelen bij grove overtredingen</p> 	<p>Beleid bij Grove Overtredingen – OBS De Esch</p> <p>OBS De Esch staat voor een veilig schoolklimaat. Wij tolereren geen fysiek geweld, ernstige verbale agressie, vernieling of diefstal. Dit geldt voor iedereen die betrokken is bij OBS De Esch.</p> <p>Indien een leerling zich schuldig maakt aan grove overtredingen zoals fysiek geweld, ernstige verbale agressie, vernieling of diefstal, zal er direct een sanctie volgen. Voor jongere leerlingen en oudere leerlingen gelden aangepaste maatregelen die aansluiten bij hun ontwikkelingsfase.</p> <p>Aanpassingen voor Groep 1/2/3 (Kleuters en Jonge Kinderen)</p> <p>Voor jonge leerlingen gelden maatregelen die aansluiten bij hun ontwikkelingsfase. Het doel is niet bestraffing, maar het leren van gewenst gedrag, het ondersteunen van emotionele regulatie en het creëren van een veilige omgeving.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Direct Uit de Situatie Halen: <ul style="list-style-type: none"> • Bij grove overtredingen zoals fysiek geweld wordt de leerling direct uit de situatie gehaald. Het doel is kalmte te herstellen en escalatie te voorkomen. 2. Eerste Overtreding: <ul style="list-style-type: none"> • Rustmoment in de Klas: De leerling krijgt een korte time-out in een rustige hoek van de klas, zoals de nadenkstoel. • De leerkracht benoemt emoties: <ul style="list-style-type: none"> • <i>"Ik zie dat je boos bent. Kun je vertellen wat er gebeurde?"</i> • Er wordt uitgelegd welk gedrag wordt verwacht, waarna de leerling weer kan deelnemen aan de groep. 3. Tweede Overtreding: <ul style="list-style-type: none"> • Rust in een Andere Klas: Bij herhaling wordt de leerling voor korte tijd naar een andere kleuterklas gebracht om daar rustig te werken. • Ouders worden telefonisch geïnformeerd, en de situatie wordt genoteerd in Parnassys. 4. Derde Overtreding: <ul style="list-style-type: none"> • De intern begeleider wordt ingeschakeld om samen met de leerkracht en ouders een preventieplan op te stellen. • Dit plan richt zich op het begrijpen van de achterliggende oorzaken van het gedrag en op het aanleren van gewenst gedrag. 5. Herhaald of Ernstig Gedrag: <ul style="list-style-type: none"> • Indien het gedrag blijft voorkomen, wordt een zorgtraject gestart in overleg met ouders, de intern begeleider en eventueel externe ondersteuning (zoals SMW). 6. Leerzaam Moment:

- Reflecteren gebeurt altijd op een niveau dat past bij de ontwikkeling van kleuters. Dit kan via eenvoudige vragen:
  - "Wat gebeurde er?"
  - "Wat kun je de volgende keer anders doen?"
- Reflectie wordt ondersteund met visuele hulpmiddelen of een gedragskaartje, dat samen met de leerkracht wordt ingevuld.

Algemeen Beleid (Groep 4 t/m 8)

1. Eerste Overtreding:

- De leerling is de rest van het dagdeel niet meer welkom in de klas.
- Hij/zij wordt met werk naar een andere klas gebracht en vult een gedragsreflectieformulier in.
- Ouders worden gebeld en verwacht op een gesprek.
- Het gedragsreflectieformulier wordt besproken, samen met afspraken over hoe dit gedrag in de toekomst te voorkomen.
- De leerkracht maakt hiervan een verslag in Parnassys.

2. Tweede Overtreding:

- De maatregelen zoals hierboven beschreven worden herhaald.
- De intern begeleider wordt ingeschakeld om samen met de leerkracht en ouders een preventieplan op te stellen.

3. Derde Overtreding:

- De maatregelen zoals hierboven beschreven worden herhaald.
- Er volgt een gesprek met de directie, waarin vervolgstappen worden besproken voor bij een volgende overtreding.

4. Vierde Overtreding:

- De leerling wordt een dag(deel) intern geschorst.
- De leerling komt in een zorgtraject terecht.

5. Blijvend Ongewenst Gedrag:

- Als het gedrag blijft voorkomen, worden in samenspraak met ouders, de directie en het zorgteam individuele afspraken gemaakt.

In alle situaties wordt geprobeerd de oorzaak van het gedrag te achterhalen en oplossingen te vinden om herhaling te voorkomen.

Veiligheid en Ondersteuning

• Noodmaatregelen:

- Leerkrachten pakken leerlingen in principe niet vast, tenzij er sprake is van direct gevaar voor de leerling zelf of zijn omgeving.
- Als een leerling niet kalmeert en een gevaar blijft vormen, worden ouders gebeld om het kind op te halen.

• Onderliggende Problemen:

- In alle situaties wordt geprobeerd de oorzaak van het gedrag te achterhalen. Zo nodig wordt er contact gelegd met externe

	<p>zorgverleners of hulpinstanties.</p> <p>Met deze aanpak creëert OBS De Esch een veilig klimaat, waarin rekening wordt gehouden met de emotionele en cognitieve ontwikkeling van zowel jongere als oudere leerlingen.</p>
 <p>Pestprotocol</p>	<p>Pestprotocol – OBS De Esch</p> <p>Door het gedragsprotocol van OBS De Esch consequent te hanteren, zorgt de school voor een veilig schoolklimaat waarin pestgedrag zoveel mogelijk wordt voorkomen. Pestgedrag is echter niet volledig te vermijden, en daarom hanteert OBS De Esch dit pestprotocol.</p> <p>Aanpak voor Groep 1/2/3 (Kleuters en Jonge Kinderen)</p> <p>Bij jonge kinderen (kleuters en groep 3) is "pesten" vaak minder gestructureerd en meer gekoppeld aan sociaal uitsluiten, plagen of impulsief gedrag. De aanpak richt zich op preventie en herstel van sociale relaties, passend bij hun ontwikkelingsniveau.</p> <p>Preventie en bewustwording</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderen: <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik spelvormen en kringgesprekken om kinderen te leren wat emoties zijn en hoe ze die bij zichzelf en anderen kunnen herkennen. • Introduceer rollenspellen waarin kinderen oefenen hoe ze vriendelijk met elkaar omgaan en hoe ze kunnen reageren als ze iets vervelends meemaken. 2. Positief groepsklimaat creëren: <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik beloningssystemen, zoals "<i>vriendjes van de week</i>", om sociaal gedrag te versterken. • Benoem en waardeer behulpzaamheid en samenwerking expliciet in de klas. 3. Regels en routines: <ul style="list-style-type: none"> • Stel eenvoudige, concrete afspraken op, zoals "<i>we zijn aardig voor elkaar</i>", en bespreek die regelmatig. • Gebruik visuele hulpmiddelen om kinderen te laten zien hoe ze conflicten kunnen oplossen (bijvoorbeeld: "<i>Stop, ik vind dit niet leuk.</i>"). <p>Aanpak bij signalen van pesten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Signaleren: <ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten observeren actief het sociale gedrag van kinderen, bijvoorbeeld tijdens spelmomenten. • Gebruik kindvriendelijke vragen om gedrag in kaart te brengen, zoals: <ul style="list-style-type: none"> • "<i>Wat gebeurde er?</i>" • "<i>Hoe voelde jij je?</i>" • "<i>Wat kun je doen om het goed te maken?</i>" 2. Herstelgerichte aanpak: <ul style="list-style-type: none"> • Gesprek met betrokkenen: Nodig de kinderen uit om samen te praten. Leg uit dat iedereen zich fijn moet voelen in de klas. Vraag de "pester" wat hij/zij kan doen om het goed te maken. • Oplossingsgericht werken: Vraag de groep om mee te denken over hoe iedereen weer samen kan spelen zonder dat

iemand zich buitengesloten voelt.

- **Betrek de ouders:** Informeer ouders over de situatie en geef suggesties voor thuis, zoals het bespreken van gevoelens of het lezen van boeken over vriendelijkheid.

3. **Follow-up:**

- Controleer na een week hoe het gaat door middel van korte gesprekken.
- Vier kleine successen in de groep, bijvoorbeeld als iedereen goed heeft samengewerkt of elkaar heeft geholpen.

Wat is Pesten?

Pesten is het systematische en langdurig uitoefenen van psychologisch of fysiek geweld door één of meerdere personen ten opzichte van één persoon, die niet (langer) in staat is zichzelf te verdedigen.

De kenmerken van pesten:

- Het pesten gebeurt systematisch.
- De macht is ongelijk verdeeld.
- Het heeft psychische of fysieke schade als gevolg.
- De gepeste is niet weerbaar.
- De bedoeling is om angst te veroorzaken of schade te berokkenen bij de gepeste.

De betrokken partijen:

Pesten wordt steeds meer gezien als een groepsfenomeen. Uit onderzoek blijkt dat er verschillende rollen zijn:

- **De pester:** de dader.
- **Het slachtoffer:** degene die gepest wordt.
- **De helpers:** kinderen die meepesten, bijvoorbeeld uit angst of om erbij te horen.
- **De buitenstaanders:** kinderen die niet ingrijpen, de zwijgende meerderheid.
- **De verdedigers:** kinderen die het slachtoffer helpen.
- **De onbewusten:** een enkeling die niet in de gaten heeft dat er gepest wordt.

Algemene Aanpak (Groep 4 t/m 8)

Omdat pesten niet alleen een zaak is tussen een pester en een slachtoffer, maar een groepsprobleem, is de aanpak gericht op de hele groep.

1. **In kaart brengen:**

- De groepsleerkracht of een andere leerkracht brengt signalen van pestgedrag in kaart door gesprekken te voeren met leerlingen die verschillende rollen vervullen.

2. **Aanpak van pestgedrag:**

- Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat straffen van de pester averechts kan werken; het pesten gaat dan vaak buiten het zicht van de leerkracht door.
- **Herstelgericht werken:** De pester denkt mee over een oplossing om het slachtoffer zich weer prettig te laten voelen.

3. Gesprekken en afspraken:

- De leerkracht voert gesprekken met de pester en vrienden van de pester.
- Samen wordt een oplossing bedacht om het slachtoffer weer gelukkig te maken. Deze oplossing wordt schriftelijk vastgelegd en uitgevoerd.
- Ouders van zowel de pester als het slachtoffer worden geïnformeerd.

4. Follow-up:

- Na een vooraf afgesproken periode worden gesprekken gevoerd met alle betrokken partijen om te controleren of het pestgedrag is gestopt.
- Indien het pesten doorgaat, wordt de zaak besproken met de intern begeleider, die samen met de leerkracht een plan opstelt.

5. Zorgtraject:

- Bij structureel pestgedrag wordt de pester aangemeld bij de intern begeleider als zorgleerling.
- Er wordt gekeken naar de oorzaken van het pestgedrag en een plan opgesteld om dit te stoppen.

Met deze aanpak creëert OBS De Esch een veilige en ondersteunende omgeving voor alle leerlingen, waarbij rekening wordt gehouden met de ontwikkelingsfase en sociale dynamiek van elke leeftijdsgroep.